

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवा, नर्सिङ समूह, जनरल नर्सिङ उपसमूह
सहायकस्तर पाँचौं तह, स्टाफ नर्स पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: २००

पूर्णाङ्क: ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
प्रथम	सेवासँग सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based-knowledge)	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	Section A: २० प्रश्नx २ अङ्क=४० अङ्क Section B: २० प्रश्नx २ अङ्क=४० अङ्क Section C: १० प्रश्नx २ अङ्क=२० अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत (Subjective)	Section A: २ प्रश्नx १० अङ्क=२० अङ्क ४ प्रश्नx ५ अङ्क=२० अङ्क Section B: २ प्रश्नx १० अङ्क=२० अङ्क ४ प्रश्नx ५ अङ्क=२० अङ्क Section C: ४ प्रश्नx ५ अङ्क=२० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ, सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग गर्न सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ । दुवै पत्रको लिखित परीक्षा एकै दिनमा समेत लिन सकिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा OMR उत्तरपुस्तिका प्रयोग भएकोमा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्न अंग्रेजी Capital letters: A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । Small letters: a, b, c, d मा लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए त्यस्तो उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव परीक्षा योजनामा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा तीन महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराउन सकिने छ ।

पाठ्यक्रम लागू मिति: २०८२/४/९

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवा, नर्सिंड समूह, जनरल नर्सिंड उपसमूह

सहायकस्तर पाँचौं तह, स्टाफ नर्स पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम र द्वितीय पत्र

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based knowledge)

खण्ड (Section) (A)- ४० अङ्क

1. **Basic and Applied Science**

- 1.1 Anatomy and Physiology of all body systems
- 1.2 Body Mechanisms, Friction, Gravity, Newton's Law, Force and Transfer of heat
- 1.3 Fluid and electrolyte; its importance in relation to health, acid base balance, rehydration therapy, imbalance of fluid and electrolytes, osmosis, diffusion, active transport
- 1.4 Common investigations and their significance
- 1.5 Microbiology: various disease-causing organism and its effect on human health and environment
- 1.6 Drugs used in different system, mode of action, contraindications, side effects and nursing management

2. **Fundamentals of Nursing**

- 2.1 Basic needs of clients
- 2.2 The nursing processes
- 2.3 Nursing procedures used in patient care
- 2.4 Stress and Coping Mechanism
- 2.5 First aid treatment
- 2.6 Administration of drugs
- 2.7 Infection prevention and control
- 2.8 Pre- and post-operative nursing care
- 2.9 National and international professional organization related to nursing and their code of ethics

3. **Medical/Surgical Nursing**

- 3.1 Developmental need and tasks young, middle and elder adult,
- 3.2 Common diagnostic procedures
- 3.3 Nursing management of common disease conditions with nursing procedures including pre and postoperative care
- 3.4 Disorders of musculoskeletal system: Soft tissue injuries, Fracture, Dislocation, Osteomyelitis, Osteoarthritis, Osteoporosis
- 3.5 Disorders of nervous system: Head Injuries, Spinal cord injury, Meningitis, Encephalitis, Tetanus, Epilepsy, Polyneuritis, Parkinson disease, Brain tumors
- 3.6 Disorders of respiratory system: Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD), Bronchitis, Asthma, Pulmonary Tuberculosis, Pleurisy, Atelectasis, Influenza, Lung abscess, Pneumonia, Thoracic empyema, Hemothorax / Pneumothorax, Pulmonary embolism
- 3.7 Disorders of gastrointestinal system: Peptic ulcer, Intestinal obstruction, Appendicitis, Pancreatitis, Peritonitis, Hernias, Abdominal tuberculosis, Hemorrhoids, Cirrhosis of liver, Cholelithiasis/Cholecystitis, Hepatitis, Hepatic coma, Liver abscess
- 3.8 Disorders of genitourinary system: Urinary Tract Infection (UTI), Hydrocele, Pyelonephritis, Glomerulonephritis, Acidosis & Alkalosis, Shock, Renal calculi, Nephrotic syndrome, Benign Prostatic Hyperplasia, Hydronephrosis, Acute and Chronic Renal failure
- 3.9 Disorders of cardiovascular and hematologic system: Pericarditis, Myocarditis, Infective Endocarditis, Congestive Heart Failure (CHF), Angina Pectoris, Myocardial infarction, Cardiac Arrest, Rheumatic Heart Disease, Valvular Disorders, Hypertension, Anemia, Gangrene, Thrombosis, Embolism, Aneurysm, Cerebro-vascular accident (CVA)
- 3.10 Disorders of endocrine system: Hyperthyroidism, Hypothyroidism, Hyperpituitarism, Hypopituitarism, Diabetes Insipidus, Diabetes Mellitus, Addison's disease, Cushing's syndrome
- 3.11 Disorders of integumentary system: Burn, Boils, Carbuncles, Scabies, Dermatitis

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवा, नर्सिङ समूह, जनरल नर्सिङ उपसमूह

सहायकस्तर पाँचौं तह, स्टाफ नर्स पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

3.12. Disorders of eye, ear, nose and throat: Foreign body in eye, ear, nose and throat Conjunctivitis, Cataract, Glaucoma, Retinal detachment, Xerophthalmia, Otitis media, Mastoiditis, Meniere's disease, Sinusitis, Epistaxis, Rhinitis, Laryngitis, Pharyngitis, Tonsillitis

3.13. Common oncological problems and their management with chemotherapy, radiotherapy and immunotherapy

3.14. Palliative and hospice care

4. Community Health Nursing

4.1. Concepts of primary health care and Basic Health Care

4.2. Epidemiological concepts and approaches

4.3. Nutrition: Concept, nutritional requirements, nutritional deficiency diseases and their management

4.4. Breast feeding, Supplementary and Complementary feeding,

4.5. Immunization: Immunity, National Immunization Program (NIP), Adverse Effect Following Immunization (AEFI), Cold Chain including Vaccine Vial Monitor (VVM)

4.6. Communicable diseases and their management: Malaria, Kala-azar, Lymphatic Filariasis, Dengue, HIV/AIDS, Leprosy, Cholera, Typhoid, Influenza, Covid-19, Chicken pox, Worm infestations, Trachoma, Measles, Rubella

4.7. Common health indicators/vital statistics

4.8. Family planning: Concept, counselling methods including emergency contraception and contraception for special groups.,

4.9. Communication: Social Behaviour Change Communication, Therapeutic communication, Counselling

4.10. Health education

4.11. Environmental health and sanitation

4.12. Occupational health and climate change

खण्ड (Section) (B)- ४० अङ्क

5. Midwifery

5.1. Anatomy and Physiology of male and female reproductive system

5.2. Fetal development and fetal circulation

5.3. Antenatal Care

5.3.1. Antenatal Care: Examination, Purpose, Antenatal visits and Counselling

5.3.2. Signs, symptoms and diagnosis of pregnancy

5.3.3. Physiological, psychological and emotional changes during pregnancy

5.3.4. Calculation of Gestational age and Expected Date of Delivery (EDD)

5.3.5. Danger signs

5.3.6. Minor and major disorders during pregnancy and their management

5.3.7. Birth preparedness and complication readiness

5.3.8. Prevention of Mother to Child Transmission (PMTCT)

5.4. Intrapartum Care (Labor)

5.4.1. Mechanism of labor

5.4.2. Physiological changes during first, second third and fourth stage of labor

5.4.3. Partograph

5.4.4. Induction and Augmentation of labour

5.4.5. Active management of 3rd stage of labor

5.4.6. Care of mother during first, second third and fourth stage of labor

5.4.7. Episiotomy and perineal repair

5.4.8. Immediate and Essential newborn care

5.4.9. Newborn Resuscitation

5.4.10. Concepts of Basic Emergency Obstetric and Newborn Care (BEONC), Comprehensive Emergency Obstetric and Newborn Care (CEONC)

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवा, नर्सिङ समूह, जनरल नर्सिङ उपसमूह
सहायकस्तर पाँचौं तह, स्टाफ नर्स पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.4.11. Abnormal labor: Occipito-posterior Position, prolonged labour, Multiple pregnancy, Breech presentation, Pre and Post maturity, Obstructed labor
- 5.4.12. Complications during labor: Prolonged labor, Maternal and Fetal distress, Cord prolapse, Retained Placenta, Amniotic fluid embolism
- 5.5. Postnatal Care
 - 5.5.1. Physiological changes during puerperium
 - 5.5.2. Postnatal care: Examination, Purpose, Postnatal visits and Counselling
 - 5.5.3. Danger signs during puerperium and newborn period
 - 5.5.4. Baby friendly hospital initiatives
 - 5.5.5. Disorders during puerperium and its management
 - 5.5.5.1. Minor disorders: After pain, Fourth days blue/Postpartum blues, Retention of urine, Sub involution of uterus, Constipation and Hemorrhoids
 - 5.5.5.2. Major disorders: Puerperal sepsis, Post Partum Hemorrhage, Urinary tract infection and incontinence of urine, Vulval hematoma, Pulmonary embolism, Post natal depression and psychosis
 - 5.5.5.3. Common breast problems
 - 5.5.6. Kangaroo Mother Care
 - 5.5.7. Major and minor disorders of newborn: Physiological jaundice, Pathological jaundice, Neonatal tetanus, Neonatal sepsis, Respiratory distress syndrome, Hypothermia, Hypoglycemia, Oral thrush, skin rashes,
 - 5.5.8. Common birth injuries: prevention and management
 - 5.5.9. Congenital Abnormalities of Newborn

6. Nursing Care of Gynecological Problems

- 6.1. Abnormal Menstrual Bleeding
- 6.2. Pelvic organ prolapse: Uterine prolapse, rectocele, cystocele, urethrocele
- 6.3. Obstetric Fistula: VVF, RVF,
- 6.4. Sexually transmitted infections
- 6.5. Cancer of Uterus, breast, Vulva and cervix
- 6.6. Sub fertility/Infertility
- 6.7. Safe Abortion Services and Post Abortion Care
- 6.8. Infections of female reproductive system

7. Child Health Nursing

- 7.1. Major developmental milestones and tasks of different stages of children
- 7.2. Promoting optimum development different stages of children
- 7.3. Different procedures used for pediatric problems
- 7.4. Major killer diseases
- 7.5. Community based Integrated management of neonatal and childhood illness (CB-IMNCI)
- 7.6. Common health problems in children and their nursing management
- 7.7. Nursing care of critically ill children

8. Mental Health Nursing

- 8.1. Characteristics of mentally ill patient
- 8.2. Classification of mental disorders
- 8.3. Management of clients with mental disorders

9. Leadership and Management

- 9.1. Principles and functions of management
- 9.2. Management process
- 9.3. Leadership styles
- 9.4. Organizational structures of health services (Federal, Provincial and Local level)
- 9.5. Health planning
- 9.6. Health insurance
- 9.7. Sustainable development goals
- 9.8. Job description of different level of nursing personnel

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवा, नर्सिङ समूह, जनरल नर्सिङ उपसमूह
सहायकस्तर पाँचौं तह, स्टाफ नर्स पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

9.9. Health related fundamental rights and policies in The Constitution of Nepal

9.10. Public Health Act, 2075 and regulations 2077 (Federal and provincial)

9.11. General information on The Prevention of Corruption Act, 2059

खण्ड (Section) (C):- २० अङ्क

- नेपालको संविधानको भाग १ देखि ५ र भाग १३ देखि २२ सम्म तथा अनुसूची ५ देखि ९ सम्म
- प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ (कोशी प्रदेश)
- प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ (कोशी प्रदेश)
- स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० (कोशी प्रदेश)
- प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश)
- प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०७७ (कोशी प्रदेश)
- प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश)
- प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०८१ (कोशी प्रदेश)
- प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश) को परिच्छेद १ र परिच्छेद ६ सम्बन्धी जानकारी
- कोशी प्रदेशको योजनावद्वा विकास तथा चालु आवधिक योजना सम्बन्धी सामान्य जानकारी

नोट: प्रथमपत्रको वस्तुगत प्रश्न सामान्यतया देहाय अनुसारका इकाइबाट देहाय अनुसार प्रश्न सोधिने छ।

विवरण	खण्ड A				खण्ड B					खण्ड C						
इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१	२-३	४	५-६	७-८	९	१०
प्रश्न संख्या	४	४	७	५	६	३	४	३	४	२	१	१	२	१	१	१

द्वितीय पत्रको विषयगत प्रश्न सामान्यतया देहाय अनुसारका इकाइबाट देहाय अनुसार प्रश्न सोधिने छ।

विवरण	खण्ड A				खण्ड B					खण्ड C					
इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१	२-३-४	५-६-७-८	९-१०		
पूर्णाङ्क	५	१०	१०	५	५	१०	५	५	५	५	५	५	५	५	५
प्रश्न संख्या	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१

Model Question (MCQs)

- A patient weighing 30 kg is ordered to receive 5 ml per kg body weight of intravenous fluids over an hour. The calculated drip rate is:
 - 30 drops per minute
 - 50 drops per minute
 - 100 drops per minute
 - 110 drops per minute
- Carbon monoxide poisoning should be treated with:
 - 10% oxygen
 - 25% oxygen
 - 50% oxygen
 - 100% oxygen

Model Question (Subjective)

- Write the importance of environmental sanitation in human health. (5)
- List the danger signs during postnatal period. Explain the management of a patient with postpartum hemorrhage. (2 + 8 =10)